

[Th. M. Andersen.]

muligt, men jeg ved ogsaa, at der i utallige Tilfælde er givet Dispensationer, hvor særlige Forhold gjorde sig gældende og tilstrækkelig specialuddannet Arbejdskraft ikke var for Haanden. De faglige Organisationer inden for baade Arbejdere og Arbejdsgivere har i stor Udstrækning selv ordnet deres Arbejdsforhold, saa at begge Parter og dermed Erhvervene led saa liden Skade som muligt; men at Organisationerne har vist Dygtighed og Tilpasningsevne, kan man ikke takke Loven for. At bevare en Lov, der ikke tilnærmelsesvis opfylder Hensigten med den, er formaalsløst. Inden for det mindre Haandværk har man i vid Udstrækning arbejdet, som om Loven om Forbud mod Overarbejde ikke eksisterede. Ogsaa her har Loven vist sig illusorisk, dens Hensigt er ikke blevet naaet.

Saafernt Regeringen vilde have skænket vort Forslag til Beslutning angaaende Bekæmpelse af Arbejdsløsheden, anmeldt den 29. April 1939 af det ærede Medlem Hr. Frits Clausen, nogen Opmærksomhed, vilde store og positive Resultater være naaet. Jeg har det Indtryk, at Loven om Forbud mod Overarbejde har virket skadeligt og hemmende paa vort Erhvervsliv, og i Stedet for at forlænge den burde man likvidere den.

Socialministeren (Ludvig Christensen):

Jeg vil gerne takke for den Tilslutning, Lovforslaget har faaet fra Regeringspartiernes Ordførere.

De ærede Medlemmer Hr. Erik Eriksen og Boeck-Hansen har hævdet, at Loven har forringet Arbejdsmulighederne. Dette anser jeg nu for en Overdrivelse. Jeg kan med samme Ret hævde, at naar 1939 beskæftigelsesmæssigt har været saa langt det bedste Aar, vi har haft siden 1929—30—31, med en baade talmæssigt og procentmæssigt lavere Ledighed, er denne Lov en af Aarsagerne; der er i alt Fald mere Sandhed deri end i Paastanden om, at Loven har forringet Arbejdsmulighederne.

Det ærede Medlem Hr. Boeck-Hansen siger, at hvis Loven falder bort, staar jo de Regler, der er skabt. Det foreligger der ikke nogen Dokumentation for over for mig. Før Loven blev gennemført, tilbød jeg Arbejdsgiverforeningens daværende Formand at holde Lovforslaget tilbage og udsætte dets Gennemførelse en Samling, for at der kunde blive givet Tid til Forhandling mellem Hovedorganisationerne om Regler angaaende Overarbejde, og hvis saadanne Regler, dækkende praktisk talt hele det haandværksmæssige og industrielle Er-

hvervsliv, blev skabt, vilde jeg frafalde Kravet om at faa Loven, og det samme Standpunkt indtog De samvirkende Fagforbund. Desværre døde den daværende Formand for Dansk Arbejdsgiverforening, og det viste sig efter hans Død umuligt at faa gennemført Forhandlinger, saaledes at man kunde enes om Regler. Jeg ved godt, hvilken Industri det var, der spændte Ben for Gennemførelsen af disse Regler, der kunde have bevirket, at denne Lovgivning ikke blev nødvendig. Men jeg har altsaa ikke faaet nogen som helst Meddelelse om, at de Regler, der nu er skabt, vil blive ved at bestaa, hvis Loven ophæves.

For mit Vedkommende har jeg ikke det mindste imod, at Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund fastlægger de Regler, der nu er skabt, saaledes at de kan træde i Stedet for Loven, men dertil kræves en Aftale, og den foreligger ikke. Jeg haaber paa, at det i det Aar, vi nu gaar ind i, og for hvilken Loven forlænges, skal blive muligt at faa skabt Grundlaget for en saadan Ordning, hvor man virkelig for Alvor vedtager Overenskomster i Erhvervslivet Overarbejdet angaaende. Jeg maa hævde, at man ogsaa fra Handelsstandens Side, hvor visse store Firmaer ikke gerne har villet være med til at skabe Regler, maa vise den sociale Forstaaelse, som er nødvendig, for det er jo en social Lovgivning, der her er Tale om.

Det er ikke en Diktatlovgivning, der her er Tale om, nej, Loven er en Indrømmelse til de ledige Mennesker, der staar ude paa Møderne og siger: Er der egentlig nogen Mening i, at en hel Del Mennesker baade her og der arbejder op til 60—70 Timer hver Uge, medens andre slet intet Arbejde har? Ærede Medlemmer ved jo lige saa godt som jeg, at det er ikke det eneste, der siges; der tales ogsaa om Dobbelbeskæftigelse, om Hjem, der har to Beskæftigelser, medens andre ingen har. Disse Problemer har været oppe og er oppe; det er vanskelige Problemer alle sammen; her er der et, med Hensyn til hvilket Arbejdsgiverforeningen, hvis man havde vist virkelig Forstaaelse, kunde have været med til at hindre Gennemførelsen af en Lovgivning, som maaske nogle Steder kan have virket mindre godt end andre Steder. Loven har dog i det store og hele ved Hjælp af de Regler, der er gennemført, fordelt Arbejdet paa en saadan Maade, at der, da man kom op til en god Beskæftigelse som i Jernindustrien, med en Ledighed paa under 8 pCt., var saa mange i Arbejde, at det blev nødvendigt at give Dispensation.